

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Ostravě rozhodl samosoudkyní JUDr. Bohuslavou Drahošovou v právní věci žalobce : **V.O.**, proti žalovanému : **Ministerstvo vnitra ČR**, se sídlem Praha 7, Nad Štolou 3, o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 11. 7. 2008 č. j. OAM-498/VL-11-11-2008, o udělení mezinárodní ochrany

t a k t o :

- I. Rozhodnutí žalovaného ze dne 11. 7. 2008 č. j. OAM-498/VL-11-11-2008 **se** pro vady řízení **zrušuje a** věc se **vrací** žalovanému k dalšímu řízení.
- II. Žádný z účastníků **n e m á** právo na náhradu nákladů řízení.

O d ů v o d n ě n í :

Rozhodnutím ze dne 11. 7. 2008 č. j. OAM-498/VL-11-11-2008 žalované Ministerstvo vnitra ČR zamítlo žádost žalobce o udělení mezinárodní ochrany jako zjevně nedůvodnou podle ust. § 16 odst. 2 zákona č. 325/1999 Sb. o azylu a o změně zákona č. 283/1991 Sb. o Policii ČR ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o azylu“). Po provedeném dokazování vzal žalovaný za nepochybně prokázáno, že důvodem podání žádosti žalobce o udělení mezinárodní ochrany byly potíže s věřiteli a snaha legalizovat svůj další pobyt v ČR. Žalovaný u žalobce shledal naplnění podmínek ustanovení § 16 odst. 2 zákona o azylu a žádost o udělení mezinárodní ochrany zamítl jako zjevně nedůvodnou.

Proti uvedenému rozhodnutí podal žalobce včasnou žalobu, ve které uvedl, že žalovaný porušil ustanovení správního řádu, a to § 2 odst. 4; § 3, § 50 odst. 2 a odst. 3 a § 68 odst. 3. Žalovaný dle žalobce zjištěný skutkový stav nesprávně právně kvalifikoval, pochybil v aplikačním procesu tím, že nepřřadil faktickou skutkovou podstatu zákonné skutkové podstatě pronásledování upravené v § 12 zákona o azylu. Žalobce vytýkal, že žalovaný si za účelem zjištění skutečného stavu věci neopatřil podklady potřebné pro rozhodnutí, a to i ve vztahu k odůvodnění výroku rozhodnutí o neudělení doplňkové ochrany ve smyslu § 14a a § 14b zákona o azylu. Žalobce nesouhlasil se zamítnutím jeho žádosti jako zjevně nedůvodné dle § 16 odst. 2 zákona o azylu. Uvedl, že postup, kdy žalovaný posoudil jeho žádost jako zjevně nedůvodnou a vůbec se nezabýval rozhodnutím o udělení doplňkové ochrany podle § 14a zákona o azylu, lze považovat za nezákonný. Žalobce konstatoval, že již v žádosti o udělení mezinárodní ochrany uvedl, že z U. odešel proto, že měl odůvodněný strach z jednání věřitelů, od kterých si vypůjčil peníze, aby mohl zahájit podnikání. Pokud jde o další konkrétní skutkové důvody, na jejichž základě tvrdil, že skutečnosti jím uváděné jsou podřaditelné ustanovení § 12 a § 14a zákona o azylu, odkázal žalobce na žádost o udělení mezinárodní ochrany v ČR a protokol o pohovoru, který s ním byl proveden a ostatní spisový materiál, který se vztahuje k žádosti o udělení mezinárodní ochrany v ČR, a který má k dispozici žalovaný. Žalobce navrhl zrušení napadeného rozhodnutí a vrácení věci žalovanému k dalšímu řízení.

Žalovaný ve svém vyjádření ze dne 20. 8. 2008 popřel oprávněnost námitek uvedených žalobcem a současně s nimi nesouhlasil. Uvedl, že neprokazují, že by správní orgán v průběhu své činnosti porušil některé ustanovení správního řádu či zákona o azylu a následně vydal nezákonné rozhodnutí. Odkázal na obsah správního spisu, zejména na vlastní žádost o udělení mezinárodní ochrany, výpovědi žalobce a na vydané rozhodnutí správního orgánu. Uvedl, že na základě výpovědi žalobce a spisového materiálu bylo zjištěno, že na území ČR vstoupil dne 12. 6. 2002 na turistické vízum platné dvacet dnů. Dne 28. 6. 2005 bylo žalobci za nelegální pobyt uloženo správní vyhoštění na dobu tří let. Poněvadž nerespektoval rozhodnutí policejního orgánu a neopustil ČR, byl samosoudcem Okresního soudu v Jablonci nad Nisou dne 25. 6. 2008 odsouzen trestním příkazem pro maření výkonu úředního rozhodnutí k trestu odnětí svobody v trvání čtyř měsíců, odloženým podmíněně na dobu dvou let a k vyhoštění na dobu tří let. Z výpovědi žalobce bylo zřejmé, že ačkoliv měl možnost pohybovat se svobodně na území ČR, a tedy i vejít do kontaktu se zástupci státních orgánů ČR, uvedené možnosti nevyužil a žádost o mezinárodní ochranu podal teprve poté, co mu bylo uloženo vyhoštění. Skutečnosti, které žalobce uvedl v žádosti o mezinárodní ochranu mu byly známy již dříve a v podání žádosti o mezinárodní ochranu na území ČR mu v této době nebránily žádné objektivní okolnosti. Žalovaný uvedl, že žalobce naplnil podmínky pro uplatnění ustanovení § 16 odst. 2 zákona o azylu a neuvedl žádnou skutečnost, kterou by znemožnil použití této aplikace. Námitku absence výroku o neudělení doplňkové ochrany dle ustanovení § 14a zákona o azylu považoval žalovaný rovněž za neopodstatněnou, neboť vzhledem k učiněnému správnímu rozhodnutí ve věci žalobce je výrok o udělení doplňkové ochrany na základě § 14a nadbytečný. Žalovaný měl za to, že postupoval v souladu se všemi zákonnými normami a žalovaný se nedomníval tedy, že by v této souvislosti bylo napadené rozhodnutí nezákonné, nebo že by žalobce byl nějakým způsobem zkrácen na svých právech. Podle názoru žalovaného nebylo žalobou zpochybněno rozhodnutí správního orgánu, kterým byla žádost o udělení mezinárodní ochrany zamítnuta, a proto navrhl soudu zamítnout žalobu v plném rozsahu.

Krajský soud provedl důkaz napadeným rozhodnutím žalovaného ze dne 11. 7. 2008 č. j. OAM-498/VL-11-11-2008, jakož i připojeným správním spisem žalovaného téhož čísla jednacího, a poté dospěl k závěru, že žaloba žalobce je důvodná. Při řízení o žalobě žalobce přitom krajský soud vycházel z ustanovení § 65 a násl. soudního řádu správního, jakož i ze skutkového a právního stavu, který tu byl dán v době rozhodování žalovaného správního orgánu (ust. § 75 soudního řádu správního).

Z hlediska skutkových zjištění vyplývajících z připojeného správního spisu žalovaného vzal v daném případě krajský soud za prokázáno, že žalobce ve vlastnoručně psané žádosti ze dne 7. 7. 2008 uvedl, že žádá o mezinárodní ochranu, protože mu a jeho rodině vyhrožují kvůli nevrácení peněžní půjčky. Žalobce rozvedl, že žádá o mezinárodní ochranu, neboť dluh, který měl, částečně splatil, ale pokud by se vrátil na U. bez peněz, bylo by zle. Zde žil nelegálně, chytily jej policisté a dostal správní vyhoštění, měl by vycestovat.

Podle § 16 odst. 2 zákona o azylu se jako zjevně nedůvodná zamítne i žádost o udělení mezinárodní ochrany, je-li z postupu žadatele patrné, že ji podal s cílem vyhnout se hrozícímu vyhoštění, vydání nebo předání k trestnímu stíhání do ciziny, ačkoliv mohl požádat o udělení mezinárodní ochrany dříve, a pokud žadatel neprokáže opak.

V daném případě jde o zamítnutí žádosti o udělení mezinárodní ochrany dle § 16 odst. 2. V této souvislosti odkazuje soud na rozhodnutí Nejvyššího správního soudu ze dne 15. 8. 2008 č. j. 5AZs 24/2008-48, dle kterého použití § 16 odst. 2 zákona o azylu vykládaného v souladu s čl. 13 a 18 směrnice Rady 2004/83/ES a čl. 23 odst. 4 písm. i) a j) směrnice Rady 2005/85/ES vyžaduje třístupňový test: 1) zda hrozí stěžovateli vyhoštění, vydání nebo předání k trestnímu stíhání do ciziny; 2) zda mohl žadatel požádat o udělení mezinárodní ochrany dříve; a 3) zda je z postupu žadatele patrné, že žádost o mezinárodní ochranu podal „pouze“ s cílem vyhnout se tomuto hrozícímu vyhoštění, vydání nebo předání k trestnímu stíhání do ciziny. Tyto tři podmínky musí být splněny kumulativně; v případě nesplnění byť jedné z nich nelze § 16 odst. 2 zákona o azylu aplikovat. Z toho vyplývá, že žádost o mezinárodní ochranu lze posoudit jako zjevně nedůvodnou, pokud žadatel podává žádost „pouze“ proto, aby pozdržel nebo zmařil výkon dřívějšího anebo blížícího se rozhodnutí, které by vedlo k jeho vyhoštění, přičemž podání žádosti po obdržení rozhodnutí o správním vyhoštění a priori nevylučuje, že mu bude udělen azyl nebo doplňková ochrana, pokud mu hrozí pronásledování z azylově relevantních důvodů, resp. skutečné nebezpečí vážné újmy pro účely doplňkové ochrany.

Ustanovení § 16 odst. 2 zákona o azylu je nutné vykládat tak, že jako zjevně nedůvodná se zamítne i žádost o udělení mezinárodní ochrany, je-li z postupu žadatele patrné, že ji podal pouze s cílem vyhnout se hrozícímu vyhoštění, vydání nebo předání k trestnímu stíhání do ciziny, ačkoliv mohl požádat o udělení mezinárodní ochrany dříve, a pokud žadatel neprokáže opak. Jen takovýto výklad je v souladu s čl. 13 a 18 kvalifikační směrnice ve spojení s čl. 23 odst. 4 písm. i) a j) procedurální směrnice. Vložení slova „pouze“ nic nemění na tom, že podání žádosti o mezinárodní ochranu až v případě hrozícího vyhoštění je ve valné většině případů účelové. Nicméně pokud žadatel přesvědčivě prokáže, že mu hrozí v zemi původu pronásledování z azylově relevantních důvodů nebo skutečné nebezpečí vážné újmy, je žalovaný povinen se

zabývat i jeho tvrzeními podle § 12 a § 14a zákona o azylu, a případně azyl či doplňkovou ochranu udělit.

Na základě výše uvedeného třístupňového testu vyplývajícího z § 16 odst. 2 zákona o azylu považoval soud v projednávané věci za nesporné, že žalobci hrozí vyhoštění, a že mohl podat žádost o mezinárodní ochranu dříve. Spornou je pouze otázka, zda žalobce podal žádost o mezinárodní ochranu „pouze“ s cílem vyhnout se správnímu vyhoštění. Žalovaný správní orgán považoval pro splnění třetí podmínky dostačující bezprostřední pohnutku, která žalobce k podání žádosti o udělení mezinárodní ochrany vedla. Žalobce však v pohovoru se žalovaným uvedl i řadu skutečností, které by mohly být relevantní z hlediska mezinárodní ochrany (byť posouzení, zda opravdu představují důvod pro udělení některé z forem mezinárodní ochrany, bude předmětem dalšího řízení), přičemž žalovaný správní orgán se jimi vůbec nezabýval.

Soud také poukazuje na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 11. 2. 2009 č. j. 1Azs 107/2008-78, podle kterého v případě zamítnutí žádosti o mezinárodní ochranu jako zjevně nedůvodné podle § 16 odst. 2 zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, je správní orgán povinen se v odůvodnění vypořádat s otázkou možného udělení doplňkové ochrany. Platí tedy, že zamítnutí žádosti o udělení azylu jako zjevně nedůvodné podle § 16 odst. 2 zákona o azylu nezabývá správní orgán povinností zabývat se otázkou, zda daný žadatel o mezinárodní ochranu nesplňuje podmínky pro udělení doplňkové ochrany.

Z odůvodnění napadeného rozhodnutí správního orgánu nevyplývá, že by se žalovaný možnými důvody pro udělení doplňkové ochrany zabýval, resp. zcela zde absentují důvody, pro které žalovaný správní orgán shledal žádost žalobce z hlediska této formy mezinárodní ochrany zjevně nedůvodnou.

Rozhodnutí žalovaného je tedy nepřezkoumatelné pro nedostatek důvodů, a to konkrétně pro absenci posouzení třetího kritéria třístupňového testu vyplývajícího z § 16 odst. 2 zákona o azylu, tj. zda žalobce podal žádost o mezinárodní ochranu „pouze“ s cílem vyhnout se správnímu vyhoštění a pro nezabývání se otázkou doplňkové ochrany.

Při posouzení zákonnosti aplikace § 16 odst. 2 zákona o azylu bude v dalším řízení nutno aplikovat kritéria pro splnění třetího bodu testu tj. zejména posoudit věrohodnost tvrzení o důvodech pro mezinárodní ochranu a relevanci tvrzené hrozby vzhledem k informacím o zemi původu. V rámci třetího bodu výše zmíněného testu je obecně nutné posoudit jak podmínky pro udělení azylu podle § 12 zákona o azylu, tak podmínky pro udělení doplňkové ochrany podle § 14a téhož zákona. Jinými slovy, žádost o udělení mezinárodní ochrany je zjevně nedůvodná podle § 16 zákona o azylu pouze tehdy, pokud je zjevně nedůvodná jak z hlediska azylu, tak z hlediska doplňkové ochrany (v případě § 16 odst. 2 zákona o azylu se pak azyl i doplňková ochrana posuzují v rámci třetího bodu testu).

Ze shora uvedených důvodů zrušil soud ve smyslu ust. § 76 odst. 1 písm. a) s. ř. s. rozhodnutí žalovaného jako nepřezkoumatelné pro nedostatek důvodů rozhodnutí. Soud rozhodoval rozsudkem bez jednání dle ust. § 51 s. ř. s. Současně soud vyslovil, že se věc vrací k dalšímu řízení žalovanému dle ust. § 78 odst. 4 s. ř. s. Žalovaný

znovu o nároku rozhodne, přičemž při novém projednání věci je žalovaný vázán právním názorem soudu dle § 78 odst. 5 s. ř. s.

Výrok o nároku na náhradu nákladů řízení se opírá o ust. § 60 odst. 1 s. ř. s., když žalobce měl ve věci úspěch, vzniklo mu právo na náhradu nákladů řízení, avšak žádné náklady mu v souvislosti s tímto řízením nevznikly.

P o u ě n í : Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost k Nejvyššímu správnímu soudu v Brně ve lhůtě dvou týdnů ode dne doručení jeho písemného vyhotovení, prostřednictvím podepsaného soudu, a to písemně, ve dvojím vyhotovení. Podmínkou řízení o kasační stížnosti je povinné zastoupení stěžovatele advokátem, pokud stěžovatel sám nemá vysokoškolské právnické vzdělání.

V Ostravě dne 29.7.2010

**JUDr. Bohuslava Drahošová
samosoudkyně**